No. 35. 1843.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 21 Maart.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, van den 10. Maart 1843, Lett. W. Afdeeling van Policie, waarbij wordt toegezonden een rekwest door *Hermanus van der Steenstraten*, koopman binnen deze Stad, aan Hun Ed. Gr. Achtb. ingediend, strekkende ter bekoming van permissie tot het oprigten van eenen *Oliemolen* door paarden gedreven wordende, in een lokaal achter zijne huizinge op de Ginnekenstraat Lett. B. n°. 121; met aanschrijving om dien aangaande, overeenkomstig het koninklijk besluit van den 31. Januarij 1824, (*Staatsblad n°.* 19), de vereischte informatien *de commodo et incommodo* te beleggen.

Zoo is het, dat door deze, aan de Ingezetenen dezer Stad, van hetgene voormeld, wordt kennis gegeven, met uitnoodiging, inzonderheid aan de bewoners der huizen, naast aan den op te rigten *Oliemolen* gelegen, om, ingeval iemand zich tegen het gedane verzoek zoude vermeenen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren.

BREDA, den 20. Maart 1843.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelve
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Maart.

Het gerucht heeft geloopen van de aftreding van den heer *Teste*, minister van de openbare werken, doch zulks wordt stellig tegengesproken.

— De ingeschreven gelden ten behoeve der slagtoffers van Guadeloupe bedroegen eergisteren ruim 200,000 fr. — Verscheiden handelhuizen zullen levensmiddelen naar Guadeloupe zenden, volgens de bereiding en verzorging van den heer *Appert*, zooals die in de voornaamste zeehavens te bekomen zijn.

— Het ministerie heeft eergisteren in de kamer der afgevaardigden eene nederlaag geleden, daar deze eene leening, voor het aanleggen van een spoorweg van Bordeaux naar la Teste, geweigerd heeft. De oppositie verheugt zich zeer in dien uitslag, en voorspelt daaruit eene stelselmatige tegenkanting omtrent alle ontwerpen van materieel belang, welke gedurende deze zitting in behandeling zullen komen, en hoopt langs die wijs haar geliefkoosd oogmerk, omverwerping van het ministerie, te bereiken.

— De commissie der suikerwet heeft wederom eene zitting gehouden, en was ten 4 ure nog aan het beraadslagen.

— Te Toulon is eene telegraphische depeche ontvangen van den minister van marine, waarbij de vice-admiraal *Hugon* het bevel toegezonden wordt, zoodra mogelijk twee schepen af te zenden, het een naar Guadeloupe, het ander naar den Levant. — Het fregat *Andromede* was van Toulon met 540 man troepen aan boord naar Bourbon vertrokken.

— In den *Moniteur Parisien* las men gisteren:

„Volgens een rapport van den kapitein *Maire*, kapitein van het koopvaardijschip *Melanie* te Bordeaux aangekomen, is de tijding naauwkeurig van het in bezit nemen van het eiland Otaheite door de Franschen. De kapitein *Maire* brengt de overeenkomst over die tusschen den admiraal *du Petit Thouars* en de koningin *Pomaré* gesloten is. Hij heeft deze documenten naar Parijs gezonden. De fransche vlag wapperde op het eiland en de fransche autoriteiten waren er geïnstalleerd geworden.”

Het *Mémorial Bordelais* verhaalt hetzelfde in meer bijzonderheden. De gezegde fransche scheepsvoogd had op zijne terugvaart van de Marquesas-eilanden Otaheite aangedaan, waar de koningin *Pomaré* haar verlangen nu zou betuigd hebben om hare staten onder bescherming van Frankrijk te stellen. De Engelschen, dus schrijft gezegd blad verder, riepen in de zuidzeestreken luide over 't geen zij de aanmatigingen van de Franschen noemen. — Werkelijk is het te voorzien dat het in bezitnemen van de Vriendschapseilanden tot ernstige vertoogen van de zijde van Engeland zal aanleiding geven, hetwelk de gezegde eilanden-groep als reeds onder zijne bescherming staande, beschouwt.

— Berigten uit Madrid tot den 11den dezer, willen hijna als zeker gesteld hebben dat de uitslag van de verkiezingen over 't geheel ten nadeele van de ministers zal zijn. Eene verandering van ministerie zou daaruit voortvloeijen onder de leiding van de heeren *Chacon* en *Infante*. — Over de jongst door den heer *Guizot* nopens de zaken van Spanje uitgesprokene rede, was men zoowel in de stad als in het paleis van Buenavista, zeer wel te vreden.

De politieke chef had den 10den en 11den het resultaat der stemuitbrenging te Madrid opgemaakt. Na eene levendige discussie was het den heer *Gonzales Bravo* gelukt in het proces-verbaal eene protestatie te doen opnemen tegen de verkiezing van den heer *Arguelles*, onder voorwendsel of op grond, dat naar luid der bepalingen van de verkiezingswet, de functie van voogd der koningin met die van gedeputeerde onvereenigbaar was. Waarschijnlijk zou de twist daarover ook in de kamer worden overgebragt.

De verkiezingen in Katalonie, Andalusie, Arragon, Gallicie en Asturie, de belangrijkste provincien, waren in den geest der oppositie uitgevallen. Men geloofde dat de infant don *Francisco da Paula* veel kans had om als gedeputeerde gekozen te worden.

Het ministerie was ten gevolge van den waarschijnlijken uitslag der verkiezingen verdeeld geraakt. Drie ministers, die van buitenlandsche zaken, oorlog en justitie wilden aftreden; de overige, die van binnenlandsche zaken, finantien en marine wilden daarentegen tot het uiterste volhouden en des noods zelfs tot eene tweede ontbinding overgaan. Mogt eene ministeriele crisis onvermijdelijk zijn, dan zouden, zooals reeds boven gezegd is, de heeren *Chacon* en *Infante* met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast worden, hetwelk zij zouden zoeken steun te geven door eenige leden van de vroegere coalitie, om alzoo de beide partijen overeen te brengen.

Er werd nog veel over de onderhandelingen met Engeland gesproken, doch zonder dat men zeggen kon of zij weldra tot eene schikking zouden leiden. Men wilde dat er nu voorgesteld zou zijn om de witte wijnen van Andalusie met een regt van 3 schellingen en de roode wijnen van Katalonie met 9 pences per gallon bij den invoer in Engeland te bezwaren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den Maart.

De *Dusseldorper Courant* behelst het berigt, dat Z. M. de Koning van Pruissen besloten heeft, dat de aanstaande Provinciale Landdag in deze stad zal worden gehouden.

— De Beijersche kamer van afgevaardigden heeft dezer dagen met uitzondering van eenige stemmen een voorstel aangenomen, strekkende om den Koning te verzoeken, eene wet voor te dragen tot afschaffing van de loterij (der Genuesche lotto), en tevens bij de overige Staten van het Duitsche bondgenootschap er op aan te dringen, dat binnen derzelver gebied alle loterijen en speelbanken mogten afgeschaft worden.

— De Hongaarsche landag heeft, in deszelfs zitting van 7 tot 10 Februarij, belangrijke punten bepaald en aangenomen: 1) De Standen wenschen eene openbaarheid in geregtszaken en eene volkomene vrijheid van geweten en godsdienst ingevoerd te zien. 2) De afgevaardigden tot den Landdag zullen zich door eeden verbinden, noch gedurende den loop van den landdag, noch gedurende de 3 volgende jaren een post of ambt van de regering aan te nemen. 3) De bezwaren des lands, die reeds tot den troon zijn gebragt, doch nog niet zijn opgeheven, zullen op nieuw ingediend worden. Hier onder behoort de toelating van gemengde huwelijken zonder bepalingen, en de bestraffing van de priesters met 100 fl. boete, zoo dikwijls zij weigeren den Kerkelijken zegen te geven en alleen de burgerlijke huwelijken als voldoende beschouwen.

zal in Hongarije eene vrijheid van de drukpers worden ingevoerd; doch de teugelloosheid der pers zal door nieuwe wetten in bedwang worden gehouden. 5) De overgang van R. Katholijke Christenen tot andere gezindten moet, na vrije overtuiging worden toegelaten. Het zesweeksche onderwijs voor een proseliet is wettiglijk afgeschaft. 6) De Cristelijke gezindten in Hungarijen hebben alle gelijke regten en voordeelen.

— Uit Napels schrijft men van den 18den Februarij:

»Z. K. H. Prins *Albert van Pruisen* (de gemaal van Prinses *Marianne*) heeft zich eergisteren, na het afleggen van een afscheidsbezoek bij de Koninklijke familie, op de stoomboot *Eurotas* ingescheept, onder begeleiding van twee gezelschaps-heeren, eenen geheimschrijver en vier bedienden, om over Malta en Syra naar Alexandrie te reizen, en voorts Opper-Egypte, Palestina en andere gedeelten van het Oosten te bezoeken. Z. K. H. heeft het voornemen, om, na afloop dezer reistogten, en vóór zijne terugkeering naar Berlijn, onze hoofdstad nog eens te bezoeken en zich eenigen tijd in hare oostreken op te houden.”

BELGIE.

BRUSSEL, den 18den Maart.

De heer *Damartin* is laatstelijk van 's Hage herwaarts teruggekomen.

— De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren, na zeer levendige debatten, de algemeene discussien over het ontwerp tot wering van misbruik bij de verkiezingen, gesloten.

De koning die zich thans op zijn landgoed Ardenne bevindt, is naar men vermeent zeer getroffen geweest op de tijding van den dood van den heer *Falck*; de koningin heeft een brief van rouwbeklag aan Mevrouw *Falck* geschreven. Al de leden van het korps diplomatiek, de hooge staatsambtenaren en eene menigte aanzienlijke personen hebben, ten blijke van deelneming, hunne kaarten van rouwbeklag aan het sterfhuis gezonden. — Gisteren zijn er depeches van den minister van buitenlandsche zaken te 's Hage, aan de Nederlandsche legatie alhier overgebragt. Daar onder was, zegt men, een eigenhandigen brief van rouwbeklag van Z. M. *Willem II*, aan Mevrouw *Falck*.

— Uit Antwerpen schrijft men dat de ter reede liggende nederlandsche schepen, op het vernemen van het overlijden des heeren *Falck*, hunne vlaggen, ten teeken van rouw, ter halver stok hebben doen waaijen.

— Men spreekt van aanmerkelijke bezuinigingen bij het belgische leger; elk regiment zou voortaan een majoor en elke kompagnie een luitenant en 40 man minder hebben, hetgeen eene reductie van ruim 7000 man zou opleveren.

heer *Simons*, bestuurder van de nieuwe kolonie, die de Belgische kolonisatie-maatschappij te Santo Thomas, in Guatemala, wil stichten, en verscheidene andere beambten en benoodigdheden, welke voor die nieuwe vestiging zijn ingescheept, is den 16 dezer, uit Ostende naar hare bestemming onder zeil gegaan. Ook is van Antwerpen een ander Belgisch schip, *le Théodore*, dat, onder anderen, 52 kolonisten naar Santo Thomas moet overbrengen, derwaarts vertrokken. Een derde schip ligt te Antwerpen zeilree.

Men spreekt ook van het aanleggen eener tweede Belgische kolonie, en dat wel op de Sandwichs-eilanden. Het Belgisch gouvernement zou reeds in onderhandeling zijn getreden met den Vorst dier streken, ten aanzien van de gronden, welke ten behoeve van de Belgische kolonisten zouden worden afgestaan.

— De nieuwe nuntius in Belgie, ter vervanging van den heer *Fornaris*, de heer *Pecci*, wordt binnen kort te Brussel verwacht.

— Op den spoorweg tusschen Schaerbeek en Laeken, zijn heden morgen twee spoorwagentreins tegen elkander gereden. De schok was vreeslijk; gelukkig heeft men geen andere ongelukken te betreuren, dan het verlies van twee verbrijzelde wagens.

— De zaak van den heer *Caumartin* is op de rol van het hof van assises gebragt om op den 12den April te dienen. Er zijn twee civiele partijen; de heer *Sirey*, vader van den overledene, en Mevrouw *Sirey*, deszelfs weduwe. De een heeft tot raadsman gekozen den advokaat bij het hof van cassatie te Parijs *Sanfourche-Laporte*, de andere den heer *Leon Duval*, advokaat bij het hof van Parijs. Intusschen meent men dat de tusschenkomst van eenen vreemden advokaat voor eene civiele partij, een punt van groot bezwaar zal uitmaken. De heer *Caumartin* heeft tot bijzonderen raadsman verkozen den heer *Chaix d'Est Ange*, batonnier van de orde der advokaten bij het hof van Parijs, en als advokaat voor de regterlijke verdediging Mr. *Wervoort*.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten Maart.

Bij Koninklijke besluiten van den 13den Maart 1849, zijn benoemd: tot postmeesteres der paarden-posterij te Haarlem, *E. van den Berj*, wed. van den postmeester *J. M. Kuijt*; tot directeur van het postkantoor te Delfzijl, de heer *A. Weits*, surnumerair der posterijen in de provincie Groningen; tot eersten commies ten postkantore te Deventer, de heer *A. G. Besier*, thans tweede commies op hetzelfde kantoor; tot tweeden commies ten postkantore te Deventer, de heer *J. E. Tulleken*, thans commies ten postkantore te Hellevoetsluis; tot commies ten postkantore te Hellevoetsluis, de heer *G. J. Boeckhart*, thans derde commies ten postkantore te Gorinchem; tot derden commies ten postkantore te Gorinchem, de heer *C. W.* baron *Sweerts de Landas Wijbergh*, thans surnumerair der posterijen in de provincie Gelderland; tot derden commies ten postkantore te 's Hertogenbosch, de heer *J. B. Wijnands*, thans tweede commies op het postkantoor aan den Helder; tot tweeden commies op het postkantoor aan den Helder, de heer *F. C. Armstrong*, thans surnumerair der posterijen in de provincie Zuid-Holland; tot tweeden commies ten postkantore te Middelburg, de heer *W. R. Muntendam*, thans surnumerair der posterijen in de provincie Zeeland.

— Zaturdag morgen is de centrale afdeeling met de rapporteurs vergaderd geweest over het ontwerp van wet nopens de patenten. Ten elf ure hebben al de afdeelingen het onderzoek voortgezet over de voordragt van wet, betrekkelijk de regeling der openbare schuld.

Heden (Maandag) zal de centrale afdeeling van de tweede kamer der Staten-Generaal, met de rapporteurs, vergaderen over het ontwerp van wet, strekkende tot wijziging van titel VI, boek II, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering. Ten half 2 ure zal de centrale afdeeling met de rapporteurs bijeenkomen, over de voordragt van wet betrekkelijk het personeel. Ten een ure zal de commissie tot de verzoekschriften eene zitting houden. Ten twee ure des namiddags zal er eene zitting van de kamer plaats hebben.

— Gisteren morgen heeft Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*, voor de eerstemaal na zijne ziekte, de godsdienstoefening in de Kloosterkerk bijgewoond, onder het gehoor van den wel eerw. zeergeleerden heer *Timmers Verhoeven*, die voor de herstelling van Z. M. vurige dankgebeden ten hemel heeft gezonden.

— Te 's Hage heeft de treurige tijding uit Brussel van het overlijden des heeren *A. R. Falck*, Zr. Ms. buitengewone gezant en gevolmagtigd minister in Belgie, bij zijne vrienden, bekenden en vereerders, eenen diepen indruk gemaakt. In het *Dagblad van 's Hage* leest men heden aangaande dien verdienstelijken staatsman:

»Geboren te Amsterdam, volbragt hij zijne studien aldaar onder den hoogleeraar *Cras*, van wien hij een der uitmuntendste en meest geliefde leerlingen was. Zijne eerste openbare betrekking was die van secretaris bij het gezantschap te Madrid. Later bekleedde hij, onder Koning *Lodewijk*, den post van secretaris-generaal bij het ministerie van marine en kolonien. Bij de gezegende omwenteling van 1813 bewees hij de gewigtigste diensten, zoo tot handhaving der rust, als tot de toetreding der stad Amsterdam, om de afschudding van het [illegible] te helpen bevorderen. Vervolgens was hij secretaris der voorloopige regering, en werd, na de komst van den Prins *van Oranje*, tot Secretaris van Staat benoemd, welke betrekking hij tot 1818 vervulde. Toen werd hem het bestuur van het ministerie van onderwijs, nationale nijverheid en kolonien opgedragen. In 1820 volbragt hij eene buitengewone zending te Weenen. Vier jaren later sloot hij het traktaat omtrent de Oostindische volkplantingen met Engeland, waardoor een einde gemaakt werd aan de sinds 1814 hangende geschillen. Hoe hij, na den afval van Belgie, met rusteloozen ijver, te Londen werkzaam was, om door tusschenkomst der vijf groote Mogendheden eene redelijke schikking met dat nieuwe Koningrijk tot stand te brengen, en hoezeer hij daarin telkens werd te leur gesteld, is genoeg bekend, evenzeer als zijne jongste bemoeijingen, om de sluiting van een eindverdrag met dat land te bevorderen, 't welk hij het genoegen mogt smaken, weinige weken vóór zijn overlijden, geheel geregeld te zien.

»Wij eindigen deze lofspraak, met de naar waarheid treffende karakterschets van *Falck* door den hoogleeraar *van der Palm*, in zijn *Gedenkstuk van Neêrlands Herstelling*: »Er zijn weinige menschen, die zoo veel groote gaven van geest en gemoed in zich vereenigden, als *Falck*. Een hoofd zoo helder, een overzigt zoo ruim, een blik zoo snel en gewis, dat het ware en goede zich zelf aan hem scheen te ontdekken, misleiding of begoocheling het masker voor hem streken. Door de natuur met smaak en gevoel voor het schoone begiftigd; door oefening rijk in kennis, zoo wel der wereld als der boeken; bij uitstek beschaafd, bevallig in den omgang, voor fijne scherts, zoo wel als gepasten ernst gestemd, was hij in den kring der geletterden, in de gezelschappen van den goeden toon, en in de vergadering der staatslieden gelijktijdig op zijne plaats. Staatsman te zijn was zijne bestemming, en paarde hij met zijne overige talenten al de behoedzaamheid, tot dien stand vereischt; kent hij de groote kunst van te zwijgen zonder achterdocht te wekken, en te spreken zonder zich bloot te geven; de nog grootere kunst, om zijne hartstogten te bedwingen, om niet slechts te volharden, waar pligt gebood, maar ook om te kunnen buigen, waar eer en trouw het gedoogden.”

— Uit Arnhem wordt van den 18den dezer geschreven:

»Gisteren middag, ongeveer ten half 6 ure, had hier een droevig ongeval plaats. Een kar, beladen met zes personen uit Zevenaar, te weten: *Alyda Rode*, huisvrouw *van Lamert van Egeren*, *Dora*

Rode, *Everdine Gerritse*, *Gradus Rode*, *Bernardus Rode* en . . . *Reinholt*, werd, even buiten de stad gekomen, op den Wester-voortschen dijk door een boeren-wagen voorbijgereden, waardoor het paard, dat door *Gradus Rode*, gemend werd, schrikte, en, even voorbij de leuning, van den dijk en in den Rhijn stortte. De voerman had nog even zoo veel tijd om van de kar te springen, maar het ongeluk daarbij zijnen arm te breken; zijn broeder *Bernardus Rode*, sprong hem na, en had het voorregt er onbezeerd af te komen. De drie vrouwen en *Reinholt* zijn, welke moeite ook werd aangewend — voornamelijk door *Godefridus Wiegman*, en *Gerrit Huut* (*van Huissen*) *Jan Siebers*, *Pieter van Meijl* en *Theodorus Wiegman*, die zich dadelijk in een paar bootjes wierpen, — allen verdronken, hetwelk bijna ongeloofelijk voorkomt, daar, zeer kort na het ongeval, de vrouw van *van Egeren*, *Dora Rode* en *Everdina Gerritsen* werden gevonden, doch, hoeveel de kunst ook aanwendde, alle poging, om het leven weder op te wekken, vruchteloos bleef. Het lijk van *Reinholt*, die eene zwangere vrouw en een kind nalaat, is nog niet teruggevonden. — Het paard is ook omgekomen."

— Men verneemt, dat het Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden behaagd heeft, de opdragt aan te nemen voor Hoogstdeszelfs zoon, Z. K. H. *Willem Frederik Nikolaas Albert*, van eenen Bijbel voor de jeugd, door *A. Radijs*, en dat Z. K. H. voor twee gebonden exemplaren heeft ingeteekend.

— De gouverneur der provincie Overijssel heeft den Rijks veearts der 1ste klasse, *W. J. van der Horst*, te Zwolle, voor den tijd van vier weken, in te gaan met den 20 dezer maand, in zijne functien als zoodanig geschorst, wegens pligtverzuim bij het ontstaan der longziekte onder het rundvee, op den stal van zekeren landman, *W. Scholten*; met last, om die schorsing alomme langs den gebruikelijken weg te doen bekend maken.

— Op den 9den Maart werd voor het prov. geregtshof van Noord-Braband eene regtszaak behandeld; welke reeds sinds eenigen tijd het onderwerp van veler gesprekken geweest was. *Gerardus Huybers*, arbeider te 's Hertogenbosch, stond teregt onder den last eener beschuldiging van *bigamie*. Uit de stukken, ten processe aanwezig, gesterkt, zoowel door de verklaringen zijner beide huisvrouwen, als door zijne eigene bekentenis, bleek dat hij op den 10den Maart 1821 te St. Oedenrode in wettigen echt verbonden was met *Petronella v. d. S.*, en dat hij op den 8sten Januarij 1842, voorgevende jongman te zijn, een nieuw huwelijk heeft aangegaan met *Lamberdina van V.*, terwijl het eerste nimmer wettelijk ontbonden was.

De Advokaat-Generaal Jonkhr. *E. van Meeuwen* rekwireerde, uit hoofde van dit huwelijk, waarbij nog kwam de valsche verklaring van jongman te zijn, in de tweede huwelijks-acte voorhanden, dat de straf van tepronkstelling, gevolgd van tienjarige tuchthuisstraf, op den beschuldigde zoude worden toegepast. Hierop bekwam de advokaat, Jonkhr. *Martini van Geffen*, ambtshalve met de verdediging belast, het woord.

De pleiter begon met het hof opmerkzaam te maken op eene bijzonderheid, in dit proces aanwezig. Nadat de beschuldigde eenigen tijd met zijne eerste huisvrouw in echtelijken staat geleefd had, bleek het, dat hij vroeger met de zusters zijner vrouw op eenen te vertrouwelijken voet had omgegaan. De pastoor zulks vernomen hebbende, ontbood de echtelingen bij zich, maakte hun bekend dat er een kerkelijk beletsel aanwezig was, dat tijdig bekend geweest zijnde hun huwelijk zoude verhinderd hebben, hetwelk nu, hoewel bij dwaling kerkelijk ingezegend, als *nietig* moest beschouwd worden, weshalve Z. Eerw. hun de echtelijke zamenleving verbood. Dat de pastoor alzoo gesproken heeft, blijkt uit de verklaring der eerste getuige; dat Z. E. in eenen canonieken zin niet anders heeft kunnen spreken, blijkt uit de canonieke regtsbepalingen. In den *zin* der canons was het huwelijk nietig; de priester had over het contract (uit welk oogpunt de burgerlijke wet het huwelijk beschouwt) niet te oordeelen, en hij heeft zich dus over het huwelijk niet uitgelaten. De beschuldigde echter, een eenvoudige dagloonder, wist geenen middenweg tusschen een goed, wettig huwelijk en een dat onwettig en nietig was; hij kende geen verschil van twee nevens elkander geplaatste wetgevingen, en maakte, daar zijn huwelijk in zijne opinie nietig was, geene zwarigheid, zich als ongetrouwd aangevende, een huwelijk aan te gaan; te meer, daar zijns vrouws zuster, door welke het beletsel ontstaan was, reeds lang overleden en er intusschen een tijdsbestek van bijna 20 jaren verloopen was, dat hij afgezonderd van zijne vrouw geleefd had.

De beschuldigde verklaarde ongetrouwd te zijn, ging een tweede huwelijk aan, omdat hij geloofde dat het eerste nietig was, omdat hij geen verschil van kerkelijk en wereldlijk regt kende; eene dwaling, waarvoor mannen van meer verstand en opleiding dan deze dagloonder niet altijd verschoond zijn gebleven. In eene regtsdwaling verkeerde de burgemeester van een Geldersch dorp, toen hij een' naar allen schijn gevaarlijk sujet liet arresteren, denkende dat bedreiging van moord en doodslag, tegen een' ingezeten geuit, genoegzamen grond tot voorloopige aanhouding opleverde; en deze burgemeester werd door den Hoogen Raad van alle regtsvervolging ontslagen, dewijl de daad door hem, hoewel in strijd met de wet, echter ter goeder trouw gepleegd was, waardoor het *criterium* van misdaad verviel. Zal nu, waar men in eenen ambtenaar, bij wien men eenige kennis der wetten verwachten mag, de regtsdwaling verschoont, diezelfde dwaling aan eenen onbeschaafden dagloonder ten strengste worden toegerekend? Pleiter geloofde neen, en ziet met vertrouwen te gemoet, dat de beschuldigde van alle regtsvervolging zal worden ontslagen.

— Het provinciaal hof van Noord-Braband heeft den 16. uitspraak gedaan in zake van het openbaar ministerie tegen *Gerardus Huiberts*, beschuldigd van twee huwelijken te hebben aangegaan (*bigamie*), en denzelven veroordeeld tot eerloosverklaring, vijfjarig confinement en in de kosten.

— Den 16den dezer heeft de WelEerw. heer *J. Decker Zimmerman*, in eene buitengewone vergadering van het Utrechtsch departement der Maatschappij tot *Nut van 't Algemeen*, hulde gedaan aan de verdienste en nagedachtenis van de onlangs overledene schrijfster en dichteres *Petronella Moens*. De redevoering werd door gezangen afgewisseld, en de voorname autoriteiten der stad waren bij de plegtigheid tegenwoordig.

— Uit Groningen schrijft men van den 13den Maart.

Heden avond hebben de studenten een luisterrijke eeremuzijk aan de Godgeleerde Hoogleeraren gebragt (nadat dezen morgen eerst toestemming des Hoofdbestuurs daartoe ontvangen was). Bijna alle studenten sloten zich aan den optogt, velen met klak en degen. De 12 daartoe door de studenten uit hun midden, zonder onderscheid van faculteiten, gekozenen, bij de Hoogleeraren toegelaten, drukten de gezindheid der studenten uit, hunne genegenheid en achting voor de Hoogleeraren, hun' ijver voor waarheid in liefde. Deze aanspraken werden door de Hoogleeraren hartelijk en ernstig beantwoord met de betuiging, dat de onrust in de Kerk hen diep bedroefde, dat zij zeer gevoelig waren voor dit openlijk eerebewijs van de kweekelingen der Hoogeschool, maar het niet zouden aangenomen hebben, zoo het niet eigenlijk ware toegebragt aan de zaak van het vrij en geloovig onderzoek der Evangelische waarheid, enz. Een toast werd gewijd aan de vereeniging der studenten onderling en met hunne Hoogleeraren, een aan *Evangelische waarheid*, *Evangelische deugd*, *Evangelische vrijheid*, en door de studenten met geestdrift toegejuicht. Na den afloop der serenade vereenigde een groot deel der studenten zich vriendschappelijk in het Concerthuis.

— Te Papendrecht, bij Dordrecht, heeft onlangs een doopmaal plaats gehad van het derde kind van *Willem van Wyngaarden* en *Maria Veth*, waarbij tegenwoordig waren van beide zijden, de ouders, de grootouders en de over-grootouders, uitgenomen de over-grootmoeder van de vrouwszijde, welke overleden is. De overgrootvader, welke den 9den Maart ll. zijn 80ste verjaardag heeft gevierd, is vader, grootvader en overgrootvader over 85 kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

— De nadere berigten omtrent de onrustige bewegingen, welke in September jl. onder de mijnwerkers op Banka hebben plaats gehad, bevestigen de herstelling der rust, maar hebben doen zien dat dit oogmerk niet heeft kunnen bereikt worden zonder het aanwenden van ernstige middelen, waarbij verscheidene Chinezen het leven hebben verloren. Meerdere bijzonderheden dan deze, zijn niet bekend; evenmin is de hoegrootheid der schade opgegeven, ontstaan door het staken van den arbeid in de tinmijnen, eene staking die echter in allen geval eene mindere leverancie van tin deed vreezen.

In een berigt uit Berlijn van den 2den Maart schrijft men:

» De engelsche missionnaris *Gutzlaff* die tot consul-generaal van Engeland in China benoemd is, is te Dusseldorf geboren en ongeveer 40 jaren oud. Hij onthoudt zich sedert twaalf jaren in China, en heeft belangrijke werken over dat land uitgegeven. Hij is degeen die tot tolk gestrekt heeft bij de onderhandelingen tusschen de chinesche en britsche gevolmagtigden. Hij stelde bij die gelegenheid aan ieder der gemagtigden een Nieuw Testament in het chineesch ter hand, die hem beloofden het werk met de grootste aandacht te onderzoeken. Hij heeft ook aan den keizer van China een volledigen Bijbel in het chineesch aangeboden.

» Het jaargeld 't welk de heer *Gutzlaff*, in bovengezegde betrekking van het britsch gouvernement ontvangt, bedraagt eene som van 4000 à 5000 ponden sterling (48000 à 60000 guldens), en deze besteedt hij bijna geheel in 't belang der evangelische missien in China.

» De heer *Gutzlaff* heeft als consul zijn verblijf gevestigd op het eiland Amoy, midden in de golf van dien naam, aan welke de provincie To-Kien gelegen is, die thee in overvloed en van allerlei kwaliteit oplevert. Vroeger werd de thee van de plantagien dier provincie over land naar Canton en van daar naar Macao vervoerd, hetwelk verbazende kosten veroorzaakte; thans zou zij aan de kusten van de provincie To-Kien zelve ingescheept worden in de engelsche schepen, zoodat zij nu den Engelschen veel goedkooper dan vroeger zal komen.

GEMENGDE BERIGTEN.

Te Antwerpen is den 15den dezer de eerste algemeene zitting van de belgische Akademie van oudheidkunde gehouden. De president, de burggraaf *de Kerckhove*, heeft de vergadering met eene toepasselijke rede geopend, wordende opgevolgd door den vasten secretaris den heer *F. Bogaerts*, die een algemeen verslag gaf van den arbeid der Akademie. Daarop heeft de hoogleeraar *Dumont* eene opmerkelijke rede gehouden, ten betoog strekkende hoezeer de oudheid-, penning- en wapenkunde verdienden de aandacht van de beoefenaars der wetenschappen te trekken. Vervolgens heeft een der leden, de heer *Legrand*, eene memorie gelezen over de munten die tijdens de brabandsche revolutie geslagen zijn.

Londen, de grootste en rijkste stad der wereld, beslaat eene uitgestrektheid van 32,000 vierkante Nederl. ellen, bevat buitengemeen groote blokken huizen, waarvan de meeste van drie, vier en vijf verdiepingen hoog. De stad is verdeeld in zeven hoofddeelen of districten als: de stad Londen (de eigenlijke city,) Westminster, Finsburg, Mary-le-Bone, Towers-Hamlets, Southwark en Lambeth.

De twee laatste zijn aan de zuidzijde van de Teems gelegen. De stad telt 350 kerken en kapellen van de gevestigde kerk, 364 kerkgebouwen van andere protestanten, 22 kerken van onderscheidene gezindheden, 250 openbare scholen, 1500 bijzondere scholen, 150 gasthuizen, 155 liefdadige genootschappen, behalve 259 andere menschlievende inrigtingen, 530 administratie-kantoren, 14 gevangenissen, 22 schouwburgen, 24 markten.

Zij verbruikt jaarlijks 110,000 stuks ossen, 776,000 schapen, 256,000 lammeren, 250,000 kalveren, 270,000 maten boter, 13,000 tonnen kaas, 10 millioen vaten melk, 1 millioen quarters koren (8 millioen schepels,) 65,000 pijpen wijn, 3 millioen vaten geestrijke dranken en 2 millioen vaten porter en ale.

De stad verschaft het onderhoud aan 16,502 schoenmakers, 14,556 kleermakers, 2491 smeden, 2018 messemakers, 5030 verwers, 1076 vischverkoopers, 2662 hoeden- en mutsenmakers, 13,201 timmerlieden, 6822 metselaars enz., 5416 schrijnwerkers, 1005 wagenmakers, 2130 houtzagers, 2807 juweliers, 1172 oude kleerkoopers, 3628 letterzetters, 700 drukkers, 1398 boek- en papierverkoopers, 2688 horrologiemakers, 4227 kruideniers, 1450 melkverkoopers, 5625 bakkers, 2391 barbiers, 1040 houders van banken van leening, 1522 slagers, 1586 kaasverkoopers, 1082 apothekers, 4199 laken- en linnenverkoopers, 2167 houders van rijtuigen, 1367 kolenverkoopers, 2133 kuipers, 1381 behangers, 2319 loodgieters, 907 pasteibakkers, 869 zadelmakers, 1247 blikslagers, 805 tabaksverkoopers, 1470 draaijers, 556 aannemers enz. Al deze lieden zijn boven de twintig jaren oud.

Londen houdt bovendien 10,000 huisgezinnen tot de verschillende vervaardiging der mode-artikelen aan het werk. Er bevinden zich 77,000 huizen van handel en nijverheid, 4400 herbergen, 330 koffijhuizen en logementen, 470 bierhuizen, 970 wijn- en likeurverkoopers. Er liggen zes bruggen over de Teems, en de geheele bevolking beloopt ruim 1,800,000 zielen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 56 drie achtste; Certif. 5 pCt. 100⅝; Kansbill. 26½; Amort. Sijndik. 4½ pCt. 98⅜; 3½ pCt. 82 zeven zestiende; Domein Losrent. 100¼; Handelm. 127⅝; O. Indie 5 pCt. 100 5/16; Spoorweg op Haarlem 65; dito Rott. 61; Rijn Spoorweg 95; Haarlemmermeer 106; Rusland 107¼; 4 pCt. 90½; Inschr. in Assign. 70⅝; Certif. van dito 6 pCt. 73⅞; Spanje 19 elf zest.; Oostenr. Met. 109 een negende; Id. bij Goll en Comp. 4 pCt. 97½; Polen 164½; Amerika 6 pCt. 40; dito 5 pCt. 43¼; Braz. 81; Columbia 19 drie achtste; Mexiko 30¼; Peru *f* 11,—.

Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen,

OPGERIGT IN DEN JARE 1807,

TE AMSTERDAM.

Erkend en geplaatst aan het Hoofd van de Lijst, gevoegd bij het Koninklijk Besluit van 10 Julij 1840 (*Staatsblad* N°. 43).

BESTUUR:

Commissarissen, de Heer W. WILLINK Jr.
» » A. FOCK.
» » Mr. D. J. VAN LENNEP.
» » Mr. A. BAKKER Jr.
Directeur, » » JACOB HARTSEN.

STREKKING.

Het aangaan van CONTRACTEN ter verzorging, bij wijze van KAPITALEN, WEDUWEN-, WEEZEN en andere PENSIOENEN, of tot vestiging van LIJFRENTEN.

Correspondent te BREDA,
De Heer Mr. H. A. D. VAN DER MEER.

De **STOOMBOOT** tusschen de Steden ROTTERDAM, DORDRECHT en MOERDIJK heeft de Dienst hervat op Zaturdag den 18. Maart, op de gewone uren, zoo als bepaald in de Biljetten: van ROTTERDAM *'s morgens ten 7 ure*, over DORDRECHT, en van daar *ten 9 ure* naar DEN MOERDIJK, en *ten 11 ure* van DEN MOERDIJK terug naar DORDRECHT, en *'s namiddags ten 3 ure* weder naar ROTTERDAM, alle dagen, behalve des Vrijdags.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende ***NIEUWE WERKEN*** voorhanden:

TEUTSCHLANDS VERTHEIDIGUNG gegen den auszeren Feind und das sie bevordernde Sijstem der Eisenbahnen. Mit einer Tafelabbildung. . . . . » 2,20.

Das neunzehnte Jahrhundert des Thierreichs oder Scenen aus dem Familien- und Staatsleben der Thiere. Geschildert van ihnen Selbst. Mit 48 Bildern. . . . . » 5,00.

Vorlesungen über die moderne Litteratur der Deutschen von Dr. ALEXANDER JUNG. . . . . » 2,70.

SKIZZEN AUS DEM ALLTAGSLEVEN. Von FREDERIK BREMER 10 Theilen in 5 Bande 1°. Kleinere Erzahlungen 2°. Streit und Friede, oder einige Scenen in Norwegen. 3°. Die Nachbarn, 2 Theile. 4°. Nina, 2 Theile 5 das Haus, oder Familien-sorgen und Familienfreuden, 2 Theile 6°. Die Tochter des Presidenten. Erzählung einer Gouvernante. 7°. Die Familie H.

Politische Gedichte aus der Deutschen vorzeit. Von HOFFMAN VON FALLERSLEBEN. Mit dem Bildniss von HOFFMAN. . . . . . » 3,00.

Unpolitische Lieder von HOFFMAN VON FALLERSLEBEN 2 Theilen. . . . . » 2,00.

Sammtliche Werke von F. M. KLINGERS. In 12 Banden. Mit dem Bildnis des Verfassers in Stahlstich. . . . . . . » 9,40.

Gesammelte Werke von G. C. LESSING. In 12 Bänden. . » 9,40.

TASCHENBUCH DER NEUESTEN GESCHICHTE. Herausgegeben von Dr. G. BACHERER. Geschichte des Jahres 1841. Mit 4 Portraits. . . . . » 3,40.

Aphorismen uber den Krieg und die Kriegführung. Gesammelt von F. W. SIEGMAN. . . . . » 1,40.

Der dienst des Preussischen Infanterie-Unter-Officiers. Von dem Verfasser des Leitfadens bei der Instrüction des Infanteristen. » 1,00.

HEERES-ALMANACH. Allgemeiner Militair-Almanach für Officiere und Militairpersonen der Deutschen und auswärtigen Staaten. Sechster Jahrgang. . . . . » 2,00.

Rang- und Quartier-liste der Königlich Preussischen Armee für das Jahr 1842. . . . . » 2,50.

ANDREAS HOFER und der Freiheits-Kamp in Tyrol 1809. Mit 24 Stahlstichen. 13 Aflieferungen. . . . . » 3,50.

GUSTAV. ADOLF und der Dreiszigjährige Krieg. Von LUDWIG FLATHE. Mit Bildern. 1°—16°. Lieferung. . . . . » 5,40.

CHRISTOPH COLUMBUS; der Entdecker der neuen Welt. Ein Volksbuch zur Belehrung und Unterhaltung. Bearbeitet nach den besten Originalquellen von Dr. FR. FR. FORSTER. Mit Kupfern. 1°—6° Aflieferung. . . . . » 3,00.

TAUSEND EINE NACHT Arabische Erzählungen. Deutsch von ALEXANDER KÖNIG. 6 Bande. . . . . » 3,00.

Praktische Guitarr-Schule oder gemeinfassliche Anleitung, in kurzer Zeit selbst ohne alle Notenkenntniss bekannte Lieder auf der Guitarr begleiten zu lernen, nebst 365 Liedern mit ihren melodien und Angabe der Begleitung nach dieser Methode. Zusammengestelt und allen Freunden und Freundinnen des Gesanges gewidmit von F. SAMANS. 4 Heften. . . . . » 2,00.

COLLECTION OF BRITISH AUTHORS

TAUCHNITZ EDITION THE PRIJS OF EACH VOLUME à *f* 1—».

BULWER, Pelham (with portrait) in 1 vol.	BOZ (Dickens), the Pickwick Club (with portrait) in 2 vols.
» » Eugene Aram in 1 vol.	COOPER, the Spy (with portrait) in 1 vol.
» » Paul Clifford in 1 vol.	» » the two Admirals in 1 vol.
» » Zanoni in 1 vol.	JAMES, Morley Ernstein (with portrait) in 1 vol.
» » the last days of Pompeii in 1 vol.	MARRYAT, Jacob Faithful (with portrait) in 1 vol.
» » the Disowned in 1 vol.	The works of Lord Byron (with portrait) compl. in 5 vols.
» » Ernest Maltravers in 1 vol.	
» » Alice in 1 vol.	
» » Eva and the Pilgrims of the Rhine in 1 vol.	
» » Devereux in 1 vol.	

BIGNON (M.) Histoire de la France depuis le 18 Brumaire jusqu'à la paix de Tilsitt. 4 vol. . . . . *f* 6,00.

Oeuvres Complettes de LAMARTINE 1 vol. 8°. . . . . . » 6,00.

SOUBEIRAN (E.) Nouveau traité de pharmacie théorique et pratique, 2 vol. . . . . » 6,00.

DURANTON. Cours de droit civil, suivant le Code français. 18 volumes in-8°. . . . . » 48,00.

Le chute d'un ange par le même. . . . . » 1,10.

MIGOUT, Essai sur le theorie des affuts et des voitures d'artillerie. . . . . » 2,80.

LAISNE, (J.) Aide memoire portatif à l'usage des officiers du genie. . . . . » 3,00.

D'AUBUISSON DE VOISINS, (J. F.) Traité d'hydraulique à l'usage des Ingenieurs. . . . . » 4,00.

MIGNET, Histoire de la Revolution française, illustrée d'après RAFFET, et autres célèbres artistes;

L'Ouvrage est illustré de 200 vignettes, d'après Raffet et autres artistes célèbres, imprimés dans le texte, et formant un beau volume, grand in-8°. . . . . » 6,50.

THIERS, (M. A.) Histoire de la Revolution française, 2 vol. » 10,00.

SIMONDE DE SISMONDI, Histoire des français, 18 vol. » 54,00.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.